

RASİM OZAN KÜTAHYALI

Son üç yılın türbülansı

Dün FETÖ provokasyonu ile başlayan ve sonra çığırından çıkan Gezi olaylarından beri geride bıraktığımız 3 yılın iktisadi bilançosunu çıkardık. [Türkiye](#) olarak yeniden Mayıs 2013'teki ekonomik güven ve finansal sağlamlık ortamına dönmemiz zorunludur. Aksi halde [Türkiye](#) hak ettiği oranda zenginleşme sağlayamaz...

***

Şu an itibariyle [Türkiye](#)'nin enflasyon serüveni kadar faiz serüveni de önemli hale gelmiştir. Bir zamanlar tarihi düzeylere ulaşan enflasyonu 2002'den sonra AK Parti hükümetleri hızlı bir düşüş trendine sokmuş ve %8'ler civarına indirmiştir. Şüphesiz ki bu tarihi bir başarı. Bunu zaten herkes kabul ediyor...

***

2003'te %72'lerde olan merkez fonlama maliyetinde Mayıs 2013'te %4.52'lik tarihi dip seviyesine inilmiştir. Ayrıca Mayıs 2013'te %7'lerdeki ticari krediler 2013'teki Gezi olaylarından sonra aniden %15'lere çıkmıştır. Gezi öncesi 2013'te %8.5'lere düşen işsizlik bu tarihten sonra %10'un altına düşmemiştir. 2013'te 2.3 milyon olan işsiz sayısı 2015'te 3.1 milyona yükselmiştir...

***

Kişi başı gelirimiz 2013'te 10 bin 822 dolar iken 2015'te 9 bin 261 dolara düşmüştür. Kriz, terör ve toplumsal olayların üç yıl içinde her bir kişiye maliyeti 1560 doların üzeridir. Hiçbir gelişmiş ülkede ticari krediler % 16-17 ile verilmemektedir. Ekonomik güven ortamı ve ülkeye para girişleri konusunda alabildiğince serbestiyet ile faizler düşürülmek mecburiyetindedir...

***

Gezi olaylarından bu yana, 17-25 Aralık sürecini de kapsayan dönemde **Türkiye** toplamda 156.8 milyar dolarlık bir kayıpla karşı karşıya kaldı. Gezi olayları başlamadan önce borçlanma faizi **Türkiye**'de 4.61 idi. O dönemde faiz oranı son 150 yıllık iktisat tarihimizin en düşük oranına inmişti. Ama maalesef faiz neredeyse 11'ler seviyesine çıktı...

***

Yani bu süreçte hem **Türkiye**'nin ülke olarak borçlanması Türk parası üzerinden iki katından fazla artmıştır hem de üretim niyetinde olan, üretimin içinde olan işadamlarının borçlanmaları, kredi almaları iki katından fazla artmıştır. Sonuçta **Türkiye**'de, repo ihale faizi %4.5'ten %10'a yükselmiş, marjinal fonlama faizi %7.5'ten %12'ye çıkmıştır. 17 Aralık operasyonlarının başladığı tarihten bir gün öncesine 5 Şubat 2014'ü baz alırsak **Türkiye**'deki reel faiz, borçlanma faizi oranı 1.79 puan artmıştır...

***

AK Parti öncesi, 2002'de borçlanma faizi %63 idi. 2013 Mayıs ortasında %4.61'e indi. Buna göre **Türkiye**

son 13 yılda 642 milyar lira faiz lobisine para vermemiştir. Reel sektörün yabancı para pozisyon açığında da son rakam 170 milyar dolar ve buradaki artış 34 milyar liradır. Gezi'den sonraki üç yılda ticari kredilerin yıllık maliyeti %7'den 15'e (%115), dövizle borçlanmanın maliyeti ise %4.3'ten 5.8'e (%35) çıktı. Türkiye artık son 3 senelik enkazdan kurtulmalı ve normalleşmelidir. **Son 3 yıldaki türbülans hepimizi yani tüm Türkiye toplumunu allak bullak etti. Hâlâ da bu türbülانstan kurtulmuş değiliz. Türkiye daha müreffeh ve daha güzel bir geleceği hak ediyor...**

Yasal Uyarı: Yayınlanan köşe yazısı/haberin tüm hakları Turkuvaz Medya Grubu'na aittir. Kaynak gösterilse veya habere aktif link verilse dahi köşe yazısı/haberin tamamı ya da bir bölümü kesinlikle kullanılamaz.

Ayrıntılar için lütfen tıklayın.

YAZARIN ÖNCEKİ YAZILARI

Tüm Yazıları >

- > **Son üç yılın bilançosu (7.6.2016)**
- > **Gezi olayları FETÖ ve bürokrasi (6.6.2016)**
- > **Gezi'deki FETÖ provokasyonunun kanıtları (1.6.2016)**

SABAH

SABAH